

[Door de Bijbel: Uitzending 784: Jesaja 21:1 t/m 22:25]

Jesaja somt elf lasten of oordelen op. In hoofdstuk 21 gaan we de lasten tegen Babylon, Edom en Arabië lezen. Deze lasten worden door veelzeggende symbolen uiteengezet, en ik ben er zeker van dat ze in de tijd waarin ze werden gegeven, voor de mensen duidelijk waren. Voor ons vandaag daarentegen is het niet helemaal zo duidelijk, en als gevolg is er onder bijbeluitleggers wat onenigheid geweest, o.a. over de genoemde volken. Maar alle waren vijanden of mogelijke vijanden van Israël. Elk bracht een eigen ellende over Gods volk. Elk is op zijn tijd geoordeeld.

Jesaja 21 vers 1: ***‘De last over de woestijn aan de zee. Zoals wervelwinden in het Zuiderland voorbijtrekken, komt het uit de woestijn, uit een vreselijk land.’*** De woestijn aan de zee is een vreemde uitdrukking, het is een paradoxale term. Babylon lag geografisch op een grote woestijnvlakte naast de rivier de Eufraat. Het werd door kanalen vanaf de rivier geïrrigeerd. Jeremia geeft deze beschrijving van Babylon: ***‘U die woont aan grote wateren, die rijk bent aan schatten, uw einde is gekomen, de maat van uw winstbejag.’*** (Jer. 51:13). De woestijn en de zee vormen hier een vreemde fusie. Deze zelfde fusie van woestijn en zee wordt door Johannes gemaakt; in Openbaring 17 verzen 1 t/m 3 staat: ***‘En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, kwam en sprak met mij en zei tegen mij: Kom, ik zal u het oordeel over de grote hoer laten zien, die aan vele wateren zit. Met haar hebben de koningen van de aarde hoererij bedreven, en de bewoners van de aarde zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererij. En in [de] geest bracht hij mij weg naar een woestijn. En ik zag een vrouw zitten op een scharlakenrood beest, dat vol van godslasterlijke namen was, met zeven koppen en tien horens.’*** Babylon, met zijn geschitter en glans en als de fontein van afgoderij en valse religie, was een luchtspiegeling boven de woestijn. Babylon was geen prachtige plaats. Het was een luchtspiegeling in de woestijn. Het was helemaal geen bron of oase, maar een plaats vol met afgoden en valse religie. Er was daar geen leven gevend water voor de ziel van mensen. Dit is iets wat elke kerk en elk kerklid in zijn gedach-

ten hoort te overwegen. Is mijn kerk of ben ik een leven gevende fontein of ben ik maar een luchtspiegeling boven de woestijn van het leven?

Jesaja 21 verzen 2 t/m 4: ***‘Een hard visioen is mij bekendgemaakt: de trouweloze handelt trouweloos, de verwoester verwoest. Trek op, Elam! Beleger Babel, Medië! Al haar zuchten heb Ik doen ophouden. Daarom zijn mijn lendenen vol pijnscheuten. Weeën hebben mij aangegrepen als de weeën van een barende vrouw. Ik krimp ineen bij het horen, ik ben verschrikt bij het zien. Mijn hart slaat over, huiver en angst overvallen mij. De avondschemering, waar ik anders zo naar verlang, maakt Hij voor mij tot een verschrikking.’*** Nog eens wordt Jesaja bewogen door een groot gevoel en emotie als hij over de komende vernietiging hoort. Hier wordt het hart van God geopenbaard, wensend genade te tonen en afkerig om zelfs zo’n vreselijke vijand te oordelen. Gods liefde is even duidelijk hier als in de tranen van Jeremia. Niemand kan zich verheugen in het oordeel van God. God wil ieder mens redden, maar de keus is ook aan ieder mens. Hij wil ook geen naties oordelen, maar ook die keuze is aan hen.

Jesaja 21 vers 5: ***‘Maak de tafel gereed; spreid de kleden; eet, drink. Sta op, vorsten, bestrijk het schild!’*** Dit vers leest alsof het een ooggetuigenverslag is van de vernietiging van Babylon zoals door Daniël opgeschreven. We zullen het zien wanneer we Daniël 5 bespreken. Tijdens het banket van Belsassar, leidde de Medische generaal Gobryas de rivier die door de stad stroomde, om, en liet zijn leger over de droge rivierbedding onder de muren van de stad door marcheren. Hij nam de stad bij verrassing in en bracht schrik. Maar denk eraan, dit werd ongeveer tweehonderd jaar voordat het gebeurde, opgeschreven. Dit is iets waarvan God zei dat het zou plaatsvinden.

Jesaja 21 verzen 6 t/m 9: ***‘Want zo heeft de Heere tegen mij gezegd: Ga, zet een wachter uit; laat hem vertellen wat hij ziet. En ziet hij strijdwegens, ruiters twee aan twee, een karavaan ezels, een karavaan kamelen, laat hij dan scherp opletten, zeer scherp! Hij roept: Een leeuw! Heere, op de wachttorens sta ik overdag voortdurend. En op mijn wachtpost sta ik hele nachten door. Zie nu, daar komt het: strijdwegens,***

manschappen, ruiters twee aan twee! Hij neemt het woord en zegt: Gevallen, gevallen is Babel! En alle beelden van zijn goden heeft Hij tegen de grond stukgebroken.’ De wachter op de muren van de stad vertelt de mensen binnen wat hij ziet. De wachter meldt de koning van Babylon dat het gevallen is (zie Jer. 51:31-33). Al Babylons gesneden beelden van haar goden liggen gebroken op de grond. Dit is een zucht van verdriet en ook van opluchting. Babylon was de bron van alle afgoderij.

Jesaja 21 vers 10: ***‘O mijn gedorste volk, graan van mijn dorsvloer; wat ik gehoord heb van de HEERE van de legermachten, de God van Israël, heb ik u bekendgemaakt.’*** Waarschijnlijk is Jesaja zelf de wachter, uit vers 11 blijkt dat Jesaja zelf met ‘wachter’ wordt aangesproken. Jesaja kon zien wat er in Babel gebeurde, niet met zijn ogen, maar met zijn geest. Hij kon als wachter functioneren omdat de HEERE hem zaken liet zien. Zo benadrukt Jesaja dat de woorden niet van hemzelf komen, maar door de HEERE zijn geopenbaard.

Jesaja 21 verzen 11 en 12: ***‘De last over Duma. Men roept mij uit Seïr toe: Wachter, hoe staat het met de nacht? Wachter, hoe staat het met de nacht? De wachter zei: De morgenstond is gekomen, maar het wordt ook nacht. Wilt u vragen, vraag! Keer terug, kom!’*** Net als bij de voorgaande profetie is ook de interpretatie van de boodschap in deze verzen niet eenvoudig. Tot wie zijn deze woorden gericht en wat is de bedoeling ervan? Duma is een oase in de Noord Arabische woestijn. De oase was met name voor Edom van groot belang, want als die in handen van de vijand viel, zou de handelsroute naar het oosten worden afgesloten. Duma betekent ‘stilte’. Het Hebreeuwse woord komt bovendien voor een deel overeen met de klank van de naam Edom. Er zijn dan ook uitleggers die bij het woord Duma aan Edom denken. Ook wij gaan er van uit dat deze profetie aan Edom is gericht.

Waarschijnlijk is Jesaja zelf ook hier de wachter. Maar er wordt een ander Hebreeuws woord gebruikt voor ‘wachter’. De wachter is hier specifiek een nachtwaker, die over de stad waakt. Vanaf de muur van de stad ziet hij als eerste de tekenen van de morgen. Het is logisch dat hem wordt gevraagd hoever de nacht gevorderd is. Hoelang duurt de nacht nog, wanneer zal het

morgen zijn? De vraag is symbolisch: wanneer komt er een eind aan de politieke duisternis? De mensen komen vanuit Seir naar Jesaja als naar een nachtwaker op de stadsmuur. Seir is het rotsachtig berggebied in Edom en de naam wordt gebruikt als synoniem voor Edom (Num.24:18; Rechters 5:4). Het wijst impliciet op een erkenning dat Jesaja namens de HEERE kon spreken. Alleen de God van Israël kent de loop van de geschiedenis en alleen Zijn profeet zal iets over de toekomst kunnen zeggen.

Jesaja antwoordt: ***‘De morgenstond is gekomen, maar het wordt ook nacht.’*** M.a.w., zowel ochtend als nacht zijn op komst. Wat voor sommigen heerlijkheid zal zijn, zal voor anderen ondergang zijn. Wat licht zal zijn voor Gods volk, zal nacht zijn voor de Edomieten, de mensen van het vlees die God verworpen hebben.

Jesaja 21 vers 13: ***‘De last over Arabië. U moet overnachten in het woud in Arabië, karavanen van de Dedanieten.’*** Arabië lijkt duidelijk genoeg, maar weer is dit een woord met een dubbele betekenis. Het kan ‘avond’ betekenen door de klinkertekens te veranderen. De Hebreeuwse taal is een taal van medeklinkers zonder klinkers. In plaats daarvan heeft het klinkertekens, wat kleine tekentjes zijn boven de medeklinkers. Geleerden hebben klinkers aan de Hebreeuwse woorden toegevoegd om ze leesbaarder te maken. In dit vers is de betekenis: het was avond in de geschiedenis van Arabië. Het was later dan ze dachten. Arabië was het land van de Ismaëlieten, de Bedoeïenenstammen van de woestijn, de moderne Arabieren. Het is interessant dat God over ze spreekt. Abrahams zonen, Ismaël en Izak konden het nooit goed met elkaar vinden. Hun afstammelingen kunnen het ook vandaag niet met elkaar vinden. De Arabieren en de Joden vliegen elkaar nog steeds naar de keel.

Jesaja 21 verzen 14 t/m 17: ***‘Treed de dorstige tegemoet, breng water, inwoners van het land Tema, treed de vluchteling met brood voor hem tegemoet. Want zij zijn op de vlucht voor de zwaarden, voor het getrokken zwaard, voor de gespannen boog, en voor de druk van de oorlog. Want zo heeft de Heere tegen mij gezegd: Nog binnen een jaar, gerekend naar de jaren van een dagloner, zal het met al de luister***

van Kedar gedaan zijn. Het aantal overgebleven boogschutters, de helden van de Kedarenen – het zullen er maar weinig zijn. Want de HEERE, de God van Israël, heeft gesproken.’ De Dedanieten waren afstammelingen van Abraham en Ketura (Gen. 25:3). Zij waren op de vlucht voor de koning van Assyrië. Nu moesten ze overnachten bij de Temanieten, nakomelingen van Abraham en Hagar (Gn 25:15). Jesaja roept de Temanieten op hen water en brood te geven. Ze zijn dan wel aan een onmiddellijk gevaar ontkomen door te vluchten, maar hierna zullen ze toch door een grote ramp getroffen worden. Dan zal er van deze Arabische stammen niet veel overblijven.

Jesaja 22 is opgebouwd uit twee delen. Jesaja 22:1 t/m 14 met het oordeel over Jeruzalem en Jesaja 22:15 t/m 25 over de positie van Sebna en Eljakim, leden van de hofhouding van Hizkia.

Jesaja 22 vers 1: **‘De last over het Dal van het Visioen. Wat hebt u toch dat u allen op de daken klimt?’** Het Dal van het visioen verwijst naar Jeruzalem, het is nog één van Jesaja’s paradoxale uitspraken. In de Schrift symboliseert een dal een plaats van verdriet, vernedering en dood. Omdat het visioen hier er één van verdriet is en komende strijd, is het dal de juiste plaats voor dit visioen.

Jesaja 22 verzen 2 t/m 14: **‘Stad vol tumult en rumoer, uitgelaten stad, uw gevallen zijn niet gevallen door het zwaard en zijn ook niet gestorven in de strijd. Al uw leiders zijn tezamen gevlucht, zonder één boogshot zijn zij gevangengenomen; al de uwen die werden gevonden, tezamen zijn zij gevangengenomen, hoe ver zij ook weggevlucht waren. Daarom zeg ik: Wend uw blik van mij af, laat mij bitter wenen; dring niet aan om mij te troosten over de verwoesting van de dochter van mijn volk. Want het is een dag van verwarring, vertrapping en ontreddeering, een dag van de Heere, de HEERE van de legermachten, in het Dal van het Visioen; een dag waarop muren omver worden gehaald, en een dag van geschreeuw tegen het gebergte. Want Elam neemt de pijlkoker op, de man en de paarden staan bij de strijdswagen, en Kir ontbloot het schild. Het zal gebeuren dat uw mooiste dalen vol zullen**

staan met strijdwagens, en de ruiters zullen zich in slagorde opstellen tegenover de poort. Men zal ontmantelen wat Juda bescherming biedt. Op die dag zult u uitkijken naar het wapenarsenaal in het Woudhuis; en de bressen in de Stad van David ziet u. Ja, het zijn er vele. U vangt het water van de Benedenvijver op. U telt de huizen van Jeruzalem en u breekt huizen af om de muren te versterken. Verder maakt u een reservoir tussen beide muren voor het water van de Oude Vijver. Maar u zult geen oog hebben voor Hem Die dit gedaan heeft, en Hem Die dit in een ver verleden gevormd heeft, ziet u niet. De Heere, de HEERE van de legermachten, zal op die dag oproepen tot wenen en tot rouw, tot kaalscheren en tot het omdoen van een rouwgewaad. Maar zie, er is vreugde en blijdschap, men doodt runderen en slacht schapen, men eet vlees en drinkt wijn. Men zegt: Laten wij eten en drinken, want morgen sterven wij! Maar de HEERE van de legermachten heeft Zich aan mij persoonlijk geopenbaard: Voorwaar, deze ongerechtigheid wordt voor u niet verzoend, totdat u sterft, zegt de Heere, de HEERE van de legermachten.’ In 2 Kron. 32 zien we dat Hizkia een muur rond de vijver zette, zodat de stad niet water tekort zou komen. De les van deze verzen is heel belangrijk. Wat mensen in eigen kracht willen doen, is nutteloos. Alleen wat in Gods kracht wordt gedaan en door Hem geleid, heeft een goede uitwerking. Het slechte kan nooit worden tegengegaan met middelen die door menselijke wijsheid zijn verkregen. Als we God vergeten, leidt dat tot een vertrouwen op menselijke bronnen en middelen, en dat zal eindigen met teleurstelling en ellende.

Jesaja 22 verzen 15 t/m 25: 'Zo zegt de Heere, de HEERE van de legermachten: Ga, treed binnen bij die hofmaarschalk, bij Sebna, het hoofd van de hofhouding, en zeg: Wat hebt u hier of wie hebt u hier, dat u hier voor uzelf een graf hebt uitgehouwen? Dat houwt zich in de hoogte een graf uit, hakt zich in de rots een woning uit! Zie, de HEERE werpt u weg met de werpkracht van een man, en rolt u op als een rol. Hij zal u helemaal ineenrollen tot een kluwen, als een bal naar een wijd uitgestrekt land werpen. Daar zult u sterven en daar zullen uw praalwagens zijn, u, schandvlek van het huis van uw heer! Ik zal u wegstoten uit uw ambt; hij zal u van uw post verdrijven. Op die dag zal het gebeuren dat Ik Mijn die-

naar Eljakim, de zoon van Hilkia, zal roepen. Ik zal hem bekleden met uw gewaad, hem uw gordel ombinden, en uw heerschappij zal Ik in zijn hand leggen. Hij zal als een vader zijn voor de inwoners van Jeruzalem en voor het huis van Juda. En Ik zal de sleutel van het huis van David op zijn schouder leggen. Als hij opendoet, zal niemand sluiten. Als hij sluit, zal niemand opendoen. Ik zal hem als een pin vastslaan in een stevige plaats, zodat hij een erezetel zal zijn voor het huis van zijn vader. Dan zal men heel het gewicht van het huis van zijn vader aan hem hangen, de spruiten en de loten, al het kleine vaatwerk, van het vaatwerk van de schalen tot het vaatwerk van de kruiken toe. Op die dag, spreekt de HEERE van de legermachten, zal die pin, vastgeslagen in een stevige plaats, weggenomen worden. Hij zal er afgehakt worden en vallen, en de last die eraan hangt, zal afgesneden worden, want de HEERE heeft gesproken.' Eljakim was de staatsman die Sebna opvolgde. Eljakim was een onzelfzuchtig man. Hij en Sebna staan hier in contrast met elkaar. Jesaja heeft deze mannen samengebracht die meer dan paradoxen zijn, ze zijn tegengesteld. Sebna beeldt de Antichrist af, en Eljakim beeldt Christus af.

Bij de productie van het programma 'Door de Bijbel' is dankbaar gebruik gemaakt van de StudieBijbel van het Centrum voor Bijbelonderzoek. De StudieBijbel Online werd gebruikt voor research en wordt ook met toestemming regelmatig geciteerd. Meer informatie vindt u op www.studiebijbel.nl. Wij raden een abonnement op de StudieBijbel app aan, als u nog dieper op de Bijbel wilt ingaan.

Tenzij anders vermeld, komen De Bijbelpassages, gebruikt bij de productie van het programma 'Door de Bijbel', met toestemming van uitgeverij Jongbloed, uit de Herziene Statenvertaling. Meer informatie: www.herzienestatenvertaling.nl